

Po skyrybų išgyvenamų problemų gausa priklauso ir nuo vaikų amžiaus:

- 0-2 m.

Vaikai iki 2-ejų metų amžiaus dažnai nepamena gyvenimo pilnoje šeimoje. Tokio amžiaus vaikai yra labiau centruoti į save ir savo vystymąsi. Žinoma, jie jaučia tėvų sielvartą ir į jį reaguoja, tačiau negali savo susirūpinimo išreikšti žodžiais. Be to, suaugusieji jiems taip pat neaiškina susidariusios situacijos. Dėl to jų nerimas gali būti nustumtas giliai į pasąmonę ir pasireikšti vėlesnėse vystymosi stadijose.

- 3-5 m.

Tokio amžiaus vaikai pradeda save matyti, kaip įvykių priežastį ir prisiima kaltę sau. Tokiame amžiuje pradeda vystytis vaiko moralė ir jie yra ypač linkę dėl aplinkos įvykių kaltinti save. Šio amžiaus vaikams gali pasireikšti vystymosi regresas daugelyje sričių, gali pasireikšti: atsiskyrimo nerimo sutrikimas, miego sutrikimai, enurezė, agresyvios fantazijos, sumažėti savivertė. Kai kuriais atvejais neteisinga tėvų reakcija gali sutrikdyti normalų vaiko seksualumo vystymąsi. 3-6 metų vaikams labai svarbus ryšys su abiem tėvais.

- 6-11 m.

Šio amžiaus vaikai skyrybas išgyvena ypač sunkiai. Jie jau yra pakankami suaugę, kad suprastų, kas vyksta, bet jiems trūksta pakankamai žinių, kaip šią situaciją įveikti. Tokio amžiaus vaikų pagrindinė užduotis, anot

Eriksono, yra vystyti savo kompetencijas išoriniame pasaulyje, tačiau nesklandumai šeimoje, gali sutrikdyti ir sustabdyti šiuos procesus. Visa tai gali stipriai atsiliiepti mokymuisi, santykiuose su bendraamžiais (šie vaikai gali tapti „aukomis“ arba „chuliganais“), kai vaikas savo vidinius konfliktus iškelia į išorę. Dėl pastovaus nerimo namuose galimos somatinės ligos. Kadangi vaikai dažniausiai lieka gyventi su motina, jaunesnio ir vidutinio mokyklinio amžiaus vaikams, ypač berniukams, stiprų poveikį daro tėvo trūkumas. 6-11 m. vaikams jų lytinės identifikacijos formavimuisi ypač svarbus yra ryšys su tos pačios lyties tėvu.

- 12-17m.

Paauglystės laikotarpiu, kuomet vaikams prasideda atsiskyrimo nuo tėvų stadija, nors tuo laikotarpiu tėvų autoritetas jiems mažėja, tačiau yra labai svarbus pamatinės šeimos stabilumas, kaip saugumo garantas šiuo kritiniu vaikui laikotarpiu. Šio amžiaus vaikams skyrybos taip pat turi neigiamos įtakos. Gali padidėti emocinių problemų ir su tuo susijusių pasekmių rizika: gali pasireikšti save naikinančiu elgesiu, narkotinių medžiagų vartojimu, polinkiu į savižudybę, valgymo sutrikimais. Vaikai perima suaugusiojo vaidmenį butyje, tėvo vaidmenį jaunesniesiems broliams, seserims. Net jei paauglys nori būti paliktas ramybėje, vienas iš tėvų ar abu tėvai gali siekti jo draugystės ir kompanijos dėl jų pačių išgyvenamo vienišumo jausmo. Tokiu būdu, jie gali būti izoliuojami nuo savo bendraamžių, kas gali trukdyti jiems sėkmingai atlikti Savo amžiaus užduotis.

Tėvams apie skyrybas



Kad skausmingi išgyvenimai nepaliktų pasekmių, naudinga kreiptis į specialistus tiek tėvams, tiek vaikams.

Psichologai konsultuoja Mažeikių r. pedagoginėje psichologinėje tarnyboje. Tel. 8-443-20341

Kaip informuoti vaikus apie skyrybas?

Informuoti vaiką apie faktą, kai jau tvirtai nuspręsta, tačiau anksčiau negu prasideda pokyčiai gyvenime.

Geriausia, kai abu tėvai praneša apie pasikeitimus. Stengtis ramiai pasakyti vaikui, kas vyksta jų šeimoje.

Pravartu vaikui pranešti dar joms neįvykus. Tai leis jam geriau susivokti situacijoje, abiems tėvams užduoti rūpimus klausimus.

Būtina vaikui suprantama kalba paaiškinti skyrybų priežastis ir užtikrinti, kad jis dėl to tikrai nekaltas, kad tėtis išeina ne todėl, jog jis būdavo nepaklusnus ar "blogas".

Reikia būti pasirengusiems atlaikyti vaiko reakcijas. Leisti verkti, išsakyti jausmus, paguosti.

Būtų puiku, jei tėvai vengtų vienas kitą kaltinti. Priežastis išdėstyti sąžiningai ir atvirai (nepersūdyti ir atsižvelgti į amžių).

Svarbu, kad vaikui nebūtų skatinamos bereikalingos viltys apie tai, kad tėvai susitaikys ir vėl gyvens kartu („apsisprendėme tvirtai“)

Kuo daugiau papasakoti apie ateities planus. (kur gyvens, mokysis, kada susitiks, kaip leis atostogas, kur liks katė, ir t.t.)

Vaikui būtina žinoti, kad tėvai tarpusavyje skiriasi, bet visada abu liks jo tėvais.

Pabrėžti, kad ne vaikai sukėlė šeimos sunkumus, todėl jie ir negali nieko pakeisti.



Kitaip į skyrybas gali reaguoti vaikai, kurie augo nedarnioje šeimoje, kurioje tėvai nuolat smarkiai konfliktuodavo arba smurtaudavo. Tikėtina, kad tokioje šeimoje vaikas jau seniai yra įtrauktas į tėvų tarpusavio karą, tapęs kurio nors vieno iš jų sąjungininku arba auka. Šiuo atveju skyrybos vaikui gali reikšti netgi tam tikrą palengvėjimą, naujo gyvenimo viltį.

KOKS TĖVŲ ELGESYS DAR LABIAU TRIKDO VAIKĄ?

- *Kai vienas ar abu tėvai vaiko akyse nuolat kaltina ir juodina kitą.*
- *Kai grasina išsiųsti pas kitą tėvą, jeigu elgsis netinkamai.*
- *Kai paverčia vaiką ryšininku, prašo jį perdavinėti nepagarbius laiškelius, nemalonią informaciją ir pan.*
- *Kai draudžia vaikui mylėti tą, kuris nebegyvena kartu, kai neleidžia apie jį kalbėti ir su juo susitikinėti.*
- *Kai vienas iš tėvų prisiklijuoja vaiką prie savęs, neįstengdami pakelti vienatvės.*
- *Kai verčia vaiką vienas kitą "šnipinėti", kalbėdamiesi su vaiku, domisi ne juo pačiu, o tuo, kaip gyvena buvęs sutuoktinis.*

Naudoti šaltiniai:

Maurice Berger, Isabelle Gravillon

„Mano tėvai skiriasi: aš jaučiuosi sutrikęs“